

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi

Lənkəran Dövlət Universiteti

Təsdiq edirəm

Tədris məsələləri üzrə prorektor v.i.e:

 dos. Zaur Məmmədov
"12" 08 2025-ci il

Fənn sillabusu

İxtisas: 050810-"Turizm işinin təşkili" A,B

Fakultə: "İqtisadiyyat və idarəetmə"

Kafedra: "İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə"

Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: Sosial tədqiqatlara giriş (İşçi tədris proqramı: Kafedranın 12 sentyabr 01 sayılı protokolu ilə təsdiq edilmişdir.)

I. Fənn haqqında məlumat:

Kodu: İPF-B20

Tədris ili: II (2025-2026). Semestr: III

Tədris yükü cəmi: 120 saat. Auditoriya yükü-45 saat: (Mühazirə 30 saat, məşğələ-15 saat).

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 4 kredit

Saat:

II. Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: Hikmət Səlimov, baş müəllim

Kafedranın ünvanı: Lənkəran şəhəri, Füzuli küç., 170-a, 1 saylı korpus.

Məsləhət saati: I-V günlər: saat 10⁰⁰-16⁰⁰

E-mail ünvanı: hikmat.salimov@bk.ru

III. Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. İ.Şahbazov "Tədqiqat metodları". Bakı: "Teas Press" nəşriyyatı, 2019. 336 səh.
2. Əliev Ə. B "Tədqiqat metodları", Dərs vəsaiti, "MSV Nəşr", Bakı – 2019.
3. İ.M.Xeyrəbərov. "Marketing tədqiqatları". Dərs vəsaiti. Bakı: "İqtisad universitetinin nəşriyyatı". 2007. 363 səh.
4. T.İ.İmanov, E.N.Quliyev. "Marketingin əsasları", "Təhsil", NPM-2003
5. A.T.Məmmədov. "Marketingin əsasları". Dərs vəsaiti. Bakı: "İqtisad universitetinin nəşriyyatı" 2007.336 səh.
6. İ.M.Xeyrəbərov. "Marketing tədqiqatları: marketing informasiyaları və informasiya sistemi". AzDIU. 2008-100 s.

IV. Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün ilkin olaraq "Turizm məhsulunun hazırlanması" kimi fənnin tədrisi zəruridir.

V. Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxtda “Destinasiyaların idarə edilməsi” və “Menecmentin əsasları” fənlərinin tədrisinə ehtiyac vardır.

VI. Fənnin təsviri və məqsədi: Sosial tədqiqatlar iqtisadi, siyasi və social fəaliyyət zamanı meydana çıxan problemin həllinə dair əsaslandırılmış qərar qəbulu üçün tələb olunan məlumatların yığılması, işlənməsi, əks etdirilməsi, təhlili və tövsiyələrin çıxarılması prosesidir. Bu tipli tədqiqatlar iqtisadi fəaliyyətlər arasında ən çox marketing və menecment fəaliyyəti zamanı ehtiyac duyulan tədqiqatlardır. Marketing rəhbərləri və şirkət menecerləri sosial tədqiqatlar vasitəsilə getdikcə mürəkkəbləşən və qeyri-müəyyənlik səviyyəsi artan mühitdə insanların davranış motivlərini bilərək ona uyğun əsaslandırılmış qərarlar qəbul edə və bununla da iqtisadi fəaliyyətin səmərəliliyini artırma bilirlər.

Sosial tədqiqatlarının mahiyyəti, məqsədi, əsas istiqamətləri, elmi-metodik əsasları, apanması prosesi və təşkili məsələləri izah olunmuşdur. İnformasiyaların tipləri, mənbələri, toplanması metodları və s. kimi məsələləri kursun tədrisi müddətində daha geniş işıqlandırılmışdır.

“Sosial tədqiqatlara giriş” fənni üzrə mühazirə və seminarlara ayrılan saatların miqdarı tədris planına uyğun olaraq müəyyən edilir. Kursun sonu imtahanla nəticələnir.

Kursun məqsədi – tələbələrdə sosial tədqiqatlarının elmi-nəzəri əsasları və təcrübəsinin öyrənilməsi istiqamətində sisteməlik təsəvvürlər və fundamental biliklərin formalaşdırılması, eyni zamanda kəskin rəqabətin hökm sürdüyü bir şəraitdə təşkilati-iqtisadi məsələlər üzrə qərarların qəbulu, müasir tədqiqat vasitələrinin praktik tətbiqi sahəsində bacarıq və vərdişlərin aşılanmasıdır.

VII. Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII. Qiymətləndirmə: Tələbələrin biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar və laboratoriya dərslərində fəaliyyətinə, 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. Əgər fənn üzrə həm seminar və həm də laboratoriya varsa onda 10 bal seminara, 10 bal isə laboratoriyaya görə verilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzər alınır.

İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - tələbə keçilmiş material dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfli.
- 9 bal - tələbə keçilmiş material tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açar.
- 8 bal - tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - tələbə keçilmiş material başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir
- 6 bal - tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal - tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal - tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal - tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;

- 1-2 bal - tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal - suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semester ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1.	91-100	Əla	A
2.	81-90	Çox yaxşı	B
3.	71-80	Yaxşı	C
4.	61-70	Kafi	D
5.	51-60	Qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	Qeyri-kafi	F

IX. Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozduqda mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir.

X. Təqvim planı: Mühazirə 30 saat, Məşğələ 15 saat, Cəmi 45 saat

N	Keçirilən mühazirə mövzularının məzmunu	Saat	Tarix
1	2	3	4
1	Mövzu 1. Tədqiqatın mahiyyəti, məqsədləri, növləri və öyrənilmə vacibliyi <i>Plan:</i> 1. Tədqiqat və sosial tədqiqat. Sosial tədqiqatın mahiyyəti 2. Tədqiqatın məqsədləri və növləri 3. Tədqiqat və nəzəriyyənin qarşılıqlı əlaqəsi 4. Sosial tədqiqat metodlarının öyrənilmə zəruriliyi	2	-
2	Mövzu 2. Tədqiqatın mərhələləri <i>Plan:</i> 1. Araşdırma mövzusunun seçilməsi 2. Tədqiqat suallarının və tədqiqatın məqsədinin müəyyən olunması 3. Tədqiqatın qrafiki	2	-
3	Mövzu 3. Tədqiqat strategiyaları <i>Plan:</i> 1. Tədqiqat strategiyası, onun müəyyən edilməsi və hazırlanması 2. Birdəfəlik və təkrar tədqiqatlar strategiyası 3. Kazusların öyrənilməsi strategiyası 4. Eksperimentlərin aparılması strategiyası 5. Qiymətverici tədqiqat strategiyası 6. Müqayisə xarakterli tədqiqat strategiyası 7. Çoxsaylı metod yanaşması strategiyası	4	-
4	Mövzu 4. Tədqiqatın keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi və pilot tədqiqatları	2	-

	<i>Plan:</i> 1. Tədqiqat keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi meyarları 2. Ölçmə mexanizminin etibarlılığı 3. Təkrar edilə bilmək 4. Nəticənin daxili və xarici düzgünlüyü (səbəbiyyət və səciyyəvilik) 5. Pilot tədqiqatları		
5	Mövzu 5. Sosioloji tədqiqat proqramının metodik bölməsi və tədqiqat üçün ədəbiyyatın nəzərdən keçirilməsi <i>Plan:</i> 1. Tədqiqatın işçi planı 2. Seçmə metodu 3. İnformasiya toplama metodları 4. Tədqiqatın təşkilatı planı 5. Elmi hesabat 6. Tədqiqat üçün ədəbiyyatın axtarılması 7. Tədqiqat ədəbiyyatının nəzərdən keçirilməsinin faydalı cəhətlər	4	-
6	Mövzu 6. Seçmənin layihələndirilməsi və seçmə proseduru <i>Plan:</i> 1. Seçmənin layihələndirilməsi və onun mərhələləri 2. Seçmə məcmusunun ölçüsü və iştirak faizi 3. Seçmə və qeyri-seçə xətaları 4. Seçmə metodunun müəyyən edilməsi 5. Təsadüfi seçmə metdoları 6. Təsadüfi olmayan seçmə metdoları	4	-
7	Mövzu 7. Tədqiqatın kəmiyyət metodologiyası <i>Plan:</i> 1. Məlumatların ikinci təhlili 2. Anket sorğusu 3. Strukturlaşdırılmış müşahidə 4. Kontent təhlili 5. Kəmiyyət təhlil prosesi	4	-
8	Mövzu 8. Tədqiqatın keyfiyyət metodologiyası <i>Plan:</i> 1. Keyfiyyət intervüsü 2. Müşahidə 3. Fokus qrup 4. Keyfiyyət təhlili prosesi	2	-
9	Mövzu 9. İnternet və onlayn tədqiqatlar <i>Plan:</i> 1. Tədqiqat vasitəsi kimi internetin üstünlükləri və çatışmazlıqları 2. Onlayn sorğular 3. Onlayn intervülər 4. Telefon sorğusu 5. Onlayn müşahidə 6. Onlayn fokus qruplar	2	-

10	Mövzu 10. Tədqiqata dair etik məqamlar <i>Plan:</i> 1. Tədqiqat zamanı etik qaydaların əhəmiyyəti 2. Mühüm etik məqamlar 3. Plagiat və istinad	2	-
11	Mövzu 11. Tədqiqat nəticələrinə dair hesabat. Tədqiqatın maliyyələşməsi <i>Plan:</i> 1. Hesabatın hazırlanmasında məqsəd 2. Hesabatın strukturu 3. Yazılı və şifahi hesabat 4. Tədqiqat metodlarının maliyyə cəhətdən müqayisəsi 5. Qrant və investisiyalar vasitəsilə tədqiqatın maliyyələşdirilməsi	2	-
	Cəmi:	30 saat	-

XI. Fənn üzrə tələblər:

Tələbə fənnin öyrənilməsi zamanı bacarmalıdır: təsər-rüfat subyektlərinin iqtisadi maraqlarına uyğun qərar qəbul edilməsini, işçilərin həvəsləndirilməsinə nail olmağı, idarəetmə zamanı rəhbərin sahib olmalı olduğu üstün keyfiyyətləri öyrənmək; rəhbərin qəbul etdiyi qərarların müsbət və mənfi tərəflərini təhlil etmək; kadr potensialının düzgün idarə edilməsinə nail olmaq.

XII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Elmin fəlsəfəsinin və əsas anlayışlarını və ideyalarını başa düşür;
- Elmi tədqiqat metodlarını təsnifləşdirir;
- Keyfiyyət əsaslı tədqiqat metodlarını fərqləndirir və onun əsas xüsusiyyətlərini şərh edir;
- Kəmiyyət əsaslı tədqiqat metodlarını fərqləndirir və onun əsas xüsusiyyətlərini şərh edir;
- Elmi tədqiqat prosesinin məntiqini, tələblərini və mərhələlərini şərh edir və tətbiq edir;
- Elmi tədqiqatların aparılmasının etnik prinsiplərini başa düşür və tədqiqat fəaliyyətində onlara riayət edir.

XIII. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV: Kollektiv sualları:

I Kollektiv sualları (tarixinədək keçirilən mövzular üzrə):

1. Tədqiqat və sosial tədqiqat. Sosial tədqiqatın mahiyyəti
2. Tədqiqatın məqsədləri və növləri
3. Araşdırma mövzusunun seçilməsi
4. Tədqiqat suallarının və tədqiqatın məqsədinin müəyyən olunması
5. Birdəfəlik və təkrar tədqiqatlar strategiyası
6. Eksperimentlərin aparılması strategiyası
7. Ölçmə mexanizminin etibarlılığı
8. Təkrar edilə bilmək
9. İnformasiya toplama metodları
10. Tədqiqatın təşkilati planı və elmi hesabat

II Kollektiv sualları (

aralıqda keçirilən mövzular üzrə):

1. Seçmənin layihələndirilməsi və onun mərhələləri
2. Seçmə məcmusunun ölçüsü və iştirak faizi
3. Təsadüfi seçmə metdoları
4. Təsadüfi olmayan seçmə metdoları
5. Məlumatların ikinci təhlili
6. Anket sorğusu
7. Strukturlaşdırılmış müşahidə
8. Keyfiyyət intervüsü
9. Müşahidə
10. Fokus qrup

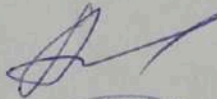
XV. İmtahan sualları:

1. Tədqiqat və sosial tədqiqat. Sosial tədqiqatın mahiyyəti
2. Tədqiqatın məqsədləri və növləri
3. Tədqiqat və nəzəriyyənin qarşılıqlı əlaqəsi
4. Sosial tədqiqat metodlarının öyrənilmə zəruriliyi
5. Araşdırma mövzusunun seçilməsi
6. Tədqiqat suallarının və tədqiqatın məqsədinin müəyyən olunması
7. Tədqiqat strategiyası, onun müəyyən edilməsi və hazırlanması
8. Birdəfəlik və təkrar tədqiqatlar strategiyası
9. Eksperimentlərin aparılması strategiyası
10. Qiymətverici tədqiqat strategiyası
11. Müqayisə xarakterli tədqiqat strategiyası. Çoxsaylı metod yanaşması strategiyası
12. Tədqiqat keyfiyyətinin qiymətləndirilməsi meyarları.
13. Ölçmə mexanizminin etibarlılığı. Təkrar edilə bilmək
14. Nəticənin daxili və xarici düzgünlüyü (səbəbiyyət və səciyyəvilik)
15. Pilot tədqiqatları
16. Tədqiqatın işçi planı
17. Seçmə metodu
18. İnformasiya toplama metodları
19. Tədqiqatın təşkilati planı
20. Elmi hesabat
21. Tədqiqat üçün ədəbiyyatın axtarılması
22. Seçmənin layihələndirilməsi və onun mərhələləri
23. Seçmə məcmusunun ölçüsü və iştirak faizi
24. Seçmə və qeyri-seçmə xətalrı. Seçmə metodunun müəyyən edilməsi
25. Təsadüfi seçmə metdoları
26. Təsadüfi olmayan seçmə metdoları
27. Məlumatların ikinci təhlili
28. Anket sorğusu

29. Strukturlaşdırılmış müşahidə
30. Kontent təhlili
31. Keyfiyyət intervüsü
32. Müşahidə
33. Fokus qrup
34. Tədqiqat vasitəsi kimi internetin üstünlükləri və çatışmazlıqları
35. Onlayn sorğular
36. Onlayn intervülər
37. Telefon sorğusu
38. Onlayn etnoqrafiya (müşahidə)
39. Onlayn fokus qruplar
40. Tədqiqat zamanı etik qaydaların əhəmiyyəti
41. Mühüm etik məqamlar
42. Hesabatın məqsədi və strukturu
43. Yazılı və şifahi hesabat
44. Tədqiqat metodlarının maliyyə cəhətdən müqayisəsi
45. Qrant və investisiyalar vasitəsilə tədqiqatın maliyyələşdirilməsi

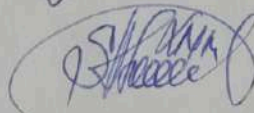
“Sosial tədqiqatlara giriş” fənninin sillabusu 050810-“Turizm işinin təşkili” ixtisası üzrə tədris planı və işçi tədris proqramı əsasında tərtib edilmişdir. “İqtisadiyyat və innovativ idarəetmə” kafedrasının 12 sentyabr 2025-ci il tarixli iclasında təsdiq olunmuşdur (Protokol № 01).

Kafedra müdiri v.i.e:

dos. G.Əliyeva

Fənn müəllimi:

b/m H.F.Səlimov